UUTISET

Kymmenen viime vuoden aikana Alkon sijoittumispolitiikka 80-prosenttisesti S- ja K-kauppojen yhteyteen on vaikuttanut kaupan keskittymiseen. **TOIMITUSJOHTAJA RALF HOLMLUND, SUOMEN LÄHIKAUPPA**

Oppositiolta välikysymys taloudesta

Oppositiopuolueet perussuomalaiset ja keskusta tekevät välikysymyksen hallituksen talouspolitiikan hoidosta.

Puolueiden mukaan Kataisen ja Stubbin hallitukset ovat epäonnistuneet talouspolitiikassaan perinpohjaisesti.

”Kun Standard & Poor’s otti yhden A:n pois, se on merkki siitä, että ulkoinen luottamus hallituksen kykyyn nostaa maa suosta rakoilee”, perussuomalaisten eduskuntaryhmän puheenjohtaja **Jari Lindström** toteaa.

Keskustan ryhmäjohtaja **Kimmo Tiilikainen** painottaa vastuunkantoa.

”Keskusta haluaa keskittyä Suomen suunnan kääntöön ja kasvun luomiseen, kun kokoomus on ilmoittanut jo suuntautuvansa vaaleja kohti.”

JUKKA KOIVULA

POLITIIKASTA LYHYESTI

Kokoomus romahti, keskusta suurin

Kokoomuksen suosio on rajussa laskussa.

18,5 prosentin kannatuksella puolue jää miltei viiden prosentin päähän ykkösenä olevasta keskustasta, jonka kannatus on 23,4 prosenttia.

Vielä elokuussa kokoomuksen kannatus oli miltei 21 prosenttia.

Kolmantena on perussuomalaiset 16,5 prosentilla ja neljäntenä SDP 15,1 prosentilla.

Vihreät ohitti 8,9 prosentin kannatuksellaan vasemmistoliiton.

Tiedot ilmenevät Iltalehden teettämästä kyselystä.

Rinne keventäisi lehtien verotusta

Valtiovarainministeri **Antti Rinne** (sd.) haluaa keventää sanomalehtien tilausmaksujen arvonlisäveroa.

Rinne sanoo Savon Sanomissa, että lehdille voisi antaa alv-alen nyt, jotta ne saisivat lisää aikaa sopeutua median murrokseen.

Ministerin mielestä digitaalisten sisältöjen ansaintalogiikka on sanomalehdiltä vielä hukassa.

Yt:t näkyvät työterveydessä

Väli-Suomen Median Sunnuntaisuomalaisen mukaan työterveyden vastaanotoilla yt-neuvottelujen suma ja irtisanomiset näkyvät selkeästi.

Tänä vuonna on irtisanottu yli 9 000 ihmistä. Edellisvuonna irtisanottiin jopa 15 000 ihmistä.

Yt-neuvotteluista eniten kärsivät keski-ikäiset ja eläkeikää lähestyvät.

”Heidän on vaikeampi uskoa tulevaisuuteensa työmarkkinoilla kuin nuorten. Monilla on asuntolainaa ja huollettavanaan lapsia”, Terveystalon työterveyshuollon ylilääkäri **Tanja Vuorela** toteaa.

TALOUDESTA LYHYESTI

Asiantuntijat: Työajat pidemmiksi

Asiantuntijat ehdottavat vastikkeetonta työajan pidentämistä ratkaisuksi Suomen talouden ongelmiin. Asiasta kirjoittaa 12 maakuntalehden muodostama Lännen Media.

Työajan pidentämistä pidetään palkkojen leikkaamista parempana vaihtoehtona, koska jälkimmäinen vaarantaisi yksityisen kulutuksen.

SAK:n puheenjohtaja **Lauri Lyly** kuitenkin torppaa esityksen. Hänen mielestään tärkeämpää on löytää työtä työttömille.

Elisa paransi viisi miljoonaa

Teleyhtiö Elisa paransi tulostaan viisi miljoonaa heinä–syyskuussa. Tulosta ennen veroja kertyi 83 miljoonaa euroa. Liikevaihto pieneni pari prosenttia, 384 miljoonaan euroon.

Elisa kertoo tiedotteessaan, että sen koko vuoden liikevaihto pysyy viime vuoden lukemissa tai paranee hieman. Myös käyttökatteen odotetaan parantuvan vähän.

Elisa aikoo lisätä asiakaspalvelun ja myynnin tehokkuutta ja vähentää yleisiä hallintokuluja.

MARKKU VUORIKARI

Elokuussa avautunut Suutarilan Siwa Pohjois-Helsingissä on ”uusin ja kaunein” Siwa. Uusi konsepti ei tarkoita vain uusia värejä. Tuoretuotteiden määrää on laajennettu: niitä on yli puolet tilasta. Uusiin kauppoihin tulee paistopisteet, toimitusjohtaja Ralf Holmlund kertoo.

Suomen Lähikauppa avaa uusia kauppoja kaupunkeihin

Siwoihin ja Valintataloihin haetaan uusia palveluita. Suomen Lähikauppa uudistaa parhaillaan sopimuksia kaikkien tavarantoimittajien kanssa.

Suomen Lähikaupan myymälät

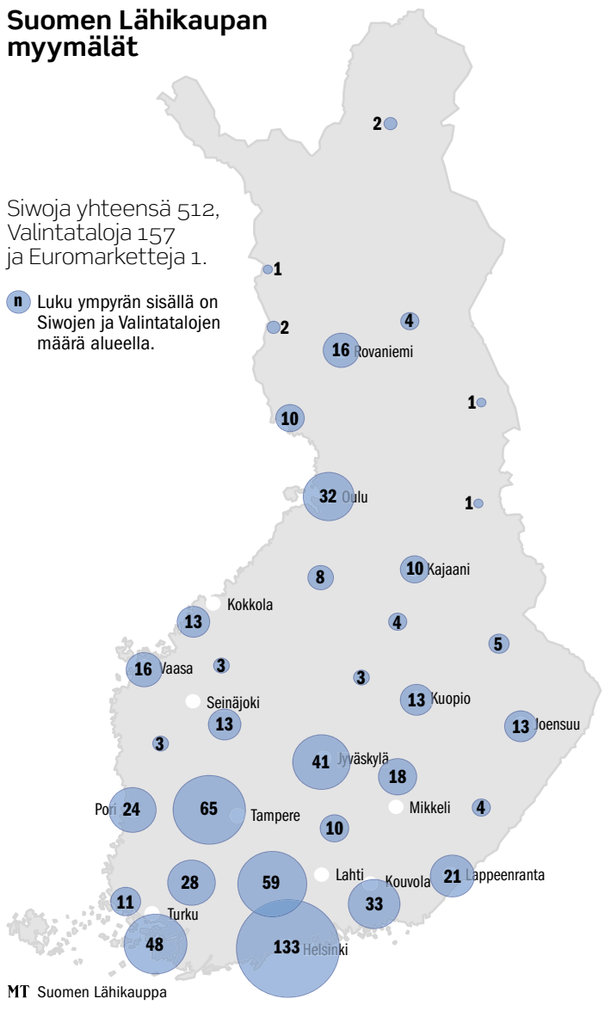

Siwoja ja Valintataloja pyörittävä Suomen Lähikauppa uudistaa kauppaverkkoaan.

Uusi omistaja on lisännyt kierroksia investointeihin. Tänä vuonna niihin käytetään 30 miljoonaa euroa.

Viime vuonna avattiin 14 uutta myymälää ja remontoitiin 15, tänä vuonna avautuu 20 uutta kauppaa ja 80 uudistetaan täysin.

”Samalla tahdilla on tarkoitus jatkaa 3–5 vuotta. Koko kauppaverkko modernisoidaan”, kertoo toimitusjohtaja **Ralf Holmlund**.

Ei ostettavaa ketjua

Uusia kauppoja tulee ympäri maata, sinne missä asuu ihmisiä.

Pääkaupunkiseutu ja suuret kaupungit ovat pääalue.

Siwoja on nyt 512, myös pienillä paikkakunnilla. Holmlundin mukaan niitä halutaan pitää hengissä.

Siinä missä Siwa on valtakunnallinen ketju, Valintataloja on kymmenessä suurimmassa kaupungissa.

Suomen Lähikauppa tavoittelee laajentumista.

”S- ja K-ketjujen osuus on niin voimakas, että pientä ketjua ei löydy ostettavaksi. Yksittäisiä kauppoja on, niitä tutkitaan”, Holmlund kertoo.

Euromarketin nimi katoaa

Brittiläisen Tritonin sijoitusrahasto osti viime vuoden maaliskuussa Suomen Lähikaupan liiketoiminnan Tradekalta, Wihurilta ja IK Investment Partnersin rahastoilta.

Euromarketeja on jäljellä enää yksi, Kotkassa. Se on Valintatalon kokoluokkaa. ”Nimi katoaa tulevaisuudessa”, sanoo Holmlund.

Holmlund tuli Suomen Lähikauppaan 2010 Essolta. Strategiaan kirjattiin silloin paikallisuus.

Isojen markettien sijaan Suomen Lähikauppa keskittyy lähikauppaan. Parikymmentä Euromarkettia myytiin S- ja K-ketjuille tai lopetettiin.

Alkoja Siwojen naapuriin

Alko linjasi viime vuonna, että liikepaikkaa valitessa se ottaa huomioon päivittäistavarakaupan kilpailutilanteen. Käytännössä uusista myymälöistä aiempaa useampi tulee Suomen Lähikaupan kauppojen ja Lidlien yhteyteen.

”Kymmenen viime vuoden aikana Alkon sijoittumispolitiikka 80-prosenttisesti S- ja K-kauppojen yhteyteen on vaikuttanut kaupan keskittymiseen”, Holmlund sanoo.

Alkoja on ollut Siwojen naapurina aiemmin kolme. Tänä vuonna Alkoja tulee Siwojen naapuriin viisi.

”Yhteistyön avaus nähdään positiivisena.”

Sadat sopimukset uusiksi

Suomen Lähikauppa rekisteröi hyvän kauppatavan periaatteet tänä vuonna. Parhaillaan uudistetaan sopimuksia satojen tavarantoimittajien kanssa.

”Sopimukset päivitetään kaikkien tavarantoimittajien kanssa”, Holmlund kertoo.

Holmlundin mukaan tulossa ei ole merkittäviä muutoksia, ainoastaan pieniä tarkistuksia.

Venäläinen asioi isoissa

Niin kutsuttuja Putin-juustoja ja voita myytiin pieniä määriä myös Siwoissa ja Valintataloissa.

Holmlundin mukaan kokonaisuutta ajatellen ei ollut kovin fiksua myydä niitä halvalla. ”Mutta se oli poikkeustilanne.”

Venäläisten ostosmatkat suuntautuvat Suomessa isoihin marketteihin. Loppiaisen aukiolot eivät siksi herätä intohimoja Holmlundissa.

Suomen Lähikaupan 670 kaupasta 150 on niin pieniä, että ne saavat olla aina auki. ”Juhlapyhät ovat hyviä myyntipäiviä.”

Kotimaiset brändit edellä

Suomen Lähikauppa päätti viime vuonna alkaa myydä vain kotimaista lihaa.

”Uskomme, että asiakkaat arvostavat sitä.”

Tuoreleipä on Holmlundin mukaan käytännössä kotimaista, paistopisteiden tuotteista kotimaista on puolet. Maito tulee Arlalta.

”Olemme menneet kotimaiset bränituotteet edellä. Omien merkkien osuus on oleellisesti pienempi kuin kilpailijoilla.”

Siwoissa ja Valintataloissa myynnissä on Tukon oma merkki Eldorado.

Lisää posteja ja rahapelejä

Suomen Lähikauppa hakee palveluita, joita lähikauppaan voisi liittää. Lääkkeiden myynti parantaisi palveluita maaseudulla ja edesauttaisi niiden säilymistä, Holmlund sanoo.

Matkahuollon pakettipalvelu on lähes jokaisessa Siwassa ja Valintatalossa.

Posteja on 170 kaupassa ja lisää tulee. Veikkaus kasvattaa kivijalkamyyntiään. Lisäksi kaupoista saa muun muassa puhelinliittymiä ja lappilaista poronlihaa.

Käteisen käyttö sen sijaan vähenee, samoin käteisautomaattien määrä. Niitä Suomen Lähikauppa ei tavoittele lisää.

PAULA LIESMÄKI

Ketjurajat ylittävä Pins on Suomen Lähikaupalle kustannustehokas ohjelma.

Räätälöityjä tarjouksia

Verkkokauppaa Suomen Lähikaupalla ei ole.

”Ruuan verkkokauppa on Suomessa vielä mitätöntä. Itse uskon, että se on pientä vielä monta vuotta”, toimitusjohtaja **Ralf Holmlund** sanoo.

Digitaalinen läsnäolo on kuitenkin tärkeää. Verkkokauppa on yksi osa Pins-kanta-asiakasohjelmaa. Ohjelmassa on mukana yli 400 verkkokauppaa.

Asiakkaat saavat tulevaisuudessa entistä henkilökohtaisempia tarjouksia.

Ykkösbonus-ohjelma loppuu ensi vuoden toukokuussa. Valtaosa Ykkösbonus-korttilaisista on siirtynyt Pinsiin. Syyskuun alussa miljoonan kanta-asiakkaan raja meni rikki.

PAULA LIESMÄKI

PÄIVÄN KYSYMYS

Kannattaako jo vaihtaa talvirenkaat autoon?

Koska kesärenkaat pitää lain mukaan viimeistään vaihtaa talvirenkaisiin, Liikenneturvan turvallisuusinsinööri Ari-Pekka Elovaara?

Talvirenkaisiin pitää vaihtaa lain mukaan joulukuun alussa. Nastarenkaat saa laittaa marraskuun alussa tai kelin sitä vaatiessa. Talvirengaspakko on joulu-, tammi- ja helmikuissa. Nastattomia talvirenkaitahan voi toki käyttää vaikka läpi vuoden.

Kannattaako renkaat yleensä vaihtaa jo laissa määriteltyä takarajaa aiemmin?

Aina kannattaa seurata kelin muutoksia. Suomi on aika iso maa. Etelä-Suomessa pärjää yleensä melko pitkään kesäkumeilla, mutta pohjoisessa on syytä vaihtaa talvirenkaisiin aiemmin.

Kannattaa ennakoida ja vaihtaa renkaat ajoissa alle, jos on tiedossa, että muutaman päivän päästä on pakkasta ja talvikelit.

Miksi talvi yllättää autoilijat vuosi toisensa jälkeen?

Aina talvi tuntuu saapuvan yllättäen. Yleensä talvirenkaat laitetaan vasta ensimmäisten liukkaiden kelien ja pakkasten jälkeen.

Alkutalvesta sattuu peltikolareita, kun renkaita ei ole vaihdettu ajoissa. Sen jälkeen vaihtopaikat ruuhkautuvat. Kun renkaanvaihto on jäänyt liian myöhäksi, sitä saa vielä odotella pitkään.

JUKKA KOIVULA

Ilkka Pohjamo

MTK:n maitoasiamies vaihtuu

Maa- ja metsätaloustieteiden maisteri **Ilkka Pohjamo** aloittaa MTK ry:n ja maitovaltuuskunnan maitoasiamiehen tehtävässä lokakuun 20. päivä.

Hän on aiemmin toiminut MTK:ssa nauta-, lammas- ja luomuasioista vastaavana asiantuntijana.

Pohjamo seuraa maitoasiamiehen tehtävässä **Leena Lammista**, joka on siirtynyt pois MTK:n palveluksesta.

MT

Sukellusvenettä jahdataan Ruotsin vesillä

Ruotsin puolustusvoimat käynnisti perjantaina laajan sotilasoperaation Tukholman saaristossa.

Ruotsissa on saatu luotettavasta lähteestä vihiä vieraan vallan vedenalaisesta toiminnasta, maan armeija tiedottaa.

Sotilastoiminta on ollut viikonlopun aikana alueella vilkasta. Paikalla on ruotsalaismedian mukaan ollut useita sotilashelikoptereita, 10–15 sota-alusta sekä runsaasti pienempiä aluksia.

Ruotsalaislehti Svenska Dagbladetin mukaan Ruotsin puolustusvoimat etsivät vahingoittunutta sukellusvenettä Tukholman saaristosta. Ruotsin puolustusvoimat ei ole kiistänyt eikä vahvistanut väitettä.

Svenska Dagbladetin haastattelema Ruotsin maanpuolustuskorkeakoulun tutkija **Thomas Ries** huomauttaa, että tapaus muistuttaa kylmän sodan aikoja, jos lehden tiedot pitävät paikkansa.

Epäilykset ovat Ruotsissa kohdistuneet Venäjään.

Venäläisillä sotilasaluksilla ei ole ollut minkäänlaisia hätätilanteita, kommentoi Venäjän puolustusministeriö sunnuntaina uutistoimisto Itar-Tassin mukaan.

JUKKA KOIVULA

Lidl ohitti Suomen Lähikaupan

Päivittäistavarakauppa kasvoi 2000-luvun ensimmäisen vuosikymmenen neljän prosentin vuosivauhtia. Nyt pari vuotta on tullut takapakkia.

Lild ohitti viime vuonna Suomen Lähikaupan liikevaihdossa, kertoi Kauppalehti syyskuussa (2.9.). Lidl nousi kolmanneksi suurimmaksi päivittäistavarakaupassa 1 191,6 miljoonan euron liikevaihdollaan. Suomen Lähikaupan liikevaihto laski 1 011,3 miljoonaan euroon.

Suomen Lähikaupan toimitusjohtajan **Ralf Holmlundin** mukaan päivittäistavarakaupan kilpailu on kovaa, kun kulutus ei kasva.

”Kulutus laski viime vuonna ja tänä vuonna, mahdollisesti myös ensi vuonna. Suomalaisten ostovoima laskee verotuspäätösten tuloksena.”

Holmlund ei usko ensi vuoden olevan helpompi. Veroja pitäisi alentaa, jotta ostovoima kohenisi.

PAULA LIESMÄKI

Kuntien valta ja vastuu korostuvat jätevesiasiassa

Kunnilla on paljon itsenäistä valtaa siihen, miten tiukasti haja-asutusalueiden jätevesiasetusta tulkitaan paikallisesti.

”Lähtökohta on, että kunta ottaa paikalliset olot huomioon ja katsoo, missä kohdin tarvitaan tiukempia määräyksiä. Tällaisten alueiden määrittely on selvästi annettu kuntien tehtäviksi ympäristönsuojelulaissa”, kertoo Kuntaliiton ympäristöasiantuntija **Vesa Valpasvuo**.

Valpasvuo suosittelee yksityisiä ihmisiä käyttämään apunaan asiantuntijoita, jos jätevesiasetus askarruttaa.

Kolme neljästä Suomen kunnasta on ottanut käyttöön paikalliset ympäristönsuojelumääräykset.

”Manner-Suomen kunnista 154 seuraa ympäristömääräyksiä. Viranomaissäädöksissä on lähdetty siitä, että kunnat arvioivat itse omat tarpeensa. Suomen kunnat ovat hyvin erilaisia, ja siksi myös sopivat toimintatavat vaihtelevat alueellisesti”, Valpasvuo korostaa.

Erityishuomiota haja-asutusalueiden jätevesiin tulee aina kiinnittää pohjavesi- ja rantaalueiden tuntumassa.

Espoossa tiukka tulkinta asetuksesta

Esimerkkitapaus jätevesiasetuksen kireästä paikallisesta tulkitsemisesta löytyy Espoosta.

Viime vuoden marraskuussa perussuomalaisten puheenjohtajan **Timo Soinin** kotikaupungin valtuusto kiristi ympäristönsuojelumääräyksiä yksimielisesti.

Espoossa on kymmenen perussuomalaista valtuutettua, ja Soini toimi tuolloin valtuuston puheenjohtajana.

Määräyksissä kielletään käymäläjätevesien imeyttäminen maahan, vaikka uusi jätevesiasetus sallisi sen, jos vedet johdetaan saostuskaivoon.

Espoon määräykset kieltävät myös muiden talousvesien imeyttämisen maahan tärkeillä pohjavesialueilla.

Eduskunnan perustuslakivaliokunta totesi 2010 lopussa hajajätevesiasetuksen perustuslain vastaiseksi ja muutti 2011 ympäristönsuojelulain hajajätevesisäännöksiä.

Samalla ympäristönsuojelulain säännösten merkitys kasvoi.

Soinia ei tavoitettu kommentoimaan Espoon jätevesipäätöksiä. Muiltakaan perussuomalaisilta valtuutetuilta ei saanut perusteluja asiaan liittyen.

Eduskunnassa perussuomalaiset on profiloitunut jätevesiasetuksen vastustamisella.

Turunen: Saostuskaivojen pitää riittää

Perussuomalaiset ajaa edelleen jätevesiasetuksen kumoamista, vakuuttaa eduskuntaryhmän toinen varapuheenjohtaja, kansanedustaja **Kaj Turunen**.

”Asetuksen suurin ongelma on, että ihmiset pakotetaan ostamaan kalliita jätevedenpuhdistusjärjestelmiä, jotka eivät toimi. Olemme ilman muuta sitä mieltä, että jätevedet pitää puhdistaa. Tässä on kuitenkin kyse isosta epäoikeudenmukaisuudesta.”

Turusen mukaan jätevesiasetuksen kaatamisen jälkeen pitäisi tukeutua rakennusmääräyksiin sekä lakiin pohjavesistä.

”On olemassa menetelmiä, joilla sakokaivojen ominaisuuksia voidaan hyödyntää nykyistä paremmin vedenpuhdistuksessa.”

JUKKA KOIVULA